

Karta Id	68
Przedmiot	Zamek zapadkowy
Autor	-
Gwara	klamka z paluchem
Nr. inw	MKD/0084/E
Materiał	Żelazo, kowalstwo
Miejscowość	-
Gmina	-
Powiat	-
Województwo	-
Kraj	Polska
Czas powstania	lata 40- te XX w.
Opis	<p>Zamki zapadkowe wykonane przez kowali wiejskich, używane były jeszcze sporadycznie po drugiej wojnie, szczególnie w bardziej konserwatywnej części Polski. Zamek zapadkowy składa się z dwóch zasadniczych części: jedną stanowi klamka przybita po zew. stronie drzwi. Złożona jest z tarczy, w której umieszczony jest paluch ruchomy, oraz z uchwyty. Drugą część zamka przymocowaną po wew. stronie tafli drzwiowej, tworzy zapadka w postaci poziomej sztabki, osadzonej jednym końcem ruchomo na osi, poruszająca się w obrębie klamry i zaczepiająca się o hak wbity w pionowy słup drzwi. W momencie naciśnięcia palucha jego drugi koniec podnosi do góry zapadkę, której wolny koniec wychodzi ponad zahaczenie co pozwala na otwarcie drzwi. Tarcza górna wkładki, w której tkwi paluch jest ozdobnie wycięta w kształcie koguciego grzebienia. Tak więc, zamki zapadkowe, podobnie jak większość wyrobów kowalskich, poza funkcją użytkową starały się pełnić także funkcję estetyczną. Klamka natomiast, w tym przypadku nie jest zdobiona. Wykonana jest w postaci kabłąkowatego uchwytu, którego dolny koniec jest rozklepany i sercowato przycięty. Uchwyt formowany jest na obłej części kowadła i odkuty w kształcie walcowatego pręta. W górnej części tarczy wykładki widnieje jeden otwór, zaś w dolnej dwa z przeznaczeniem na gwoździe mocujące zmk.</p>
Fotografia	